

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีภูมิหลังต่างกัน” มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้คือ

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีภูมิหลังต่างกัน

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่นับถือศาสนาต่างกันมีระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานไม่แตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดู สภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว และระดับการศึกษาต่างกันมีระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2540 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 29,368 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษา 67 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ โดยมีระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนทั้งสิ้น 395 คน จากนั้นนำมาแบ่งตามสัดส่วน โดยได้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 243 คน และกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 152 คน จากโรงเรียน 20 โรงเรียนที่ ผู้วิจัย สุ่มตัวอย่างกลุ่มโรงเรียนอย่างง่ายมาจังหวัดละ 4 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับภูมิหลังของนักเรียน มีลักษณะ
เป็นแบบเลือกตอบ และเติมคำ หรือประโยค จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วน
ประเมินค่า (Rating Scale) 4 ระดับ จำนวน 45 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบวัดระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียน ลักษณะเป็นแบบ
มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ

ด้านการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ	ข้อ 1 - 10
ด้านการประหยัดและออม	ข้อ 11 - 20
ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย	ข้อ 21 - 30
ด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา	ข้อ 31 - 40
ด้านการรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	ข้อ 41 - 50

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากอธิบดีกรม
สามัญศึกษา และขอหนังสือจากกรมสามัญศึกษาถึงหัวหน้าสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 20 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือใน
การวิจัย โดยผู้วิจัยแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ดำเนินงานเป็นขั้น ๆ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทุกฉบับ
2. หาคะแนนของแบบสอบถามตอนที่ 2 เพื่อแบ่งแยกนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่ม
การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย กลุ่มการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และกลุ่มการ
อบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย
3. หาค่าร้อยละของแบบสอบถามตามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับภูมิหลังของนักเรียน

4. หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่ามัธยฐาน เลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 5. เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียน โดยใช้ t-test ในกรณีที่จะเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปร 2 ตัว
 6. เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ผลความแปรปรวนทางเดียว ในกรณีที่จะเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 ตัวขึ้นไป
 7. ถ้าพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากการวิเคราะห์ผลความแปรปรวนทางเดียว ก็ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้สูตรของ เชฟเฟ (Scheffe')
- การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด เริ่มจากข้อ 3 - 7 ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSSX จากศูนย์คอมพิวเตอร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนทั้งสิ้น 395 คน เป็นชายร้อยละ 42.78 เป็นหญิงร้อยละ 57.22 ศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 61.52 ศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 38.43 เป็นนักเรียนไทยพุทธร้อยละ 66.08 เป็นนักเรียนไทยมุสลิมร้อยละ 33.92 นักเรียนอาศัยอยู่กับบิดา ร้อยละ 4.05 อาศัยอยู่กับมารดา ร้อยละ 7.09 อาศัยอยู่กับบิดาและมารดา ร้อยละ 83.29 และอาศัยอยู่กับผู้อื่นที่ไม่ใช่บิดาและมารดา ร้อยละ 5.57 ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ ร้อยละ 29.11 ค้าขาย ร้อยละ 24.30 รับจ้าง ร้อยละ 20.00 เกษตรกร ร้อยละ 25.06 และอื่น ๆ ร้อยละ 1.53 สภาพเศรษฐกิจของครอบครัวส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 40.61 สภาพเศรษฐกิจของครอบครัวระดับกลาง ร้อยละ 29.87 และสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวระดับต่ำ ร้อยละ 29.37 นักเรียนมาจากการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 75.53 แบบเข้มงวดกวดขัน ร้อยละ 16.32 และแบบปล่อยปละละเลย ร้อยละ 8.16

ตอนที่ 2 ระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัด
ชายแดนภาคใต้ 5 ประการ

1. จากการศึกษา ระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้ง 5 ประการคือ ประการที่ 1 ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ประการที่ 2 ด้านการประหยัดและออม ประการที่ 3 ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ประการที่ 4 ด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และประการที่ 5 ด้านการรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ปรากฏว่า นักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนใหญ่มีระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการอยู่ในระดับปฏิบัติมาก คือ $\bar{X} = 3.85$ โดยในด้านการรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ได้คะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ 4.09 รองลงมาได้แก่ ด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา คือ 3.89 ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ คือ 3.70 และด้านการประหยัดและออม คือ 3.68 ตามลำดับ

2. ค่านิยมพื้นฐานด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบนักเรียนมีระดับการปฏิบัติในระดับมาก (อันดับ 4) คือ $\bar{X} = 3.70$ เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 4 “ในวิชาที่ไม่สามารถทำคะแนนได้ดี นักเรียนยิ่งใช้ความพยายามมากขึ้น” มีคะแนนเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ 4.09 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปฏิบัติมาก และข้อ 7 “นักเรียนหาเวลาว่างจากการเรียนไปพบอาจารย์เพื่อสอบถามเนื้อหาวิชาที่ยังไม่เข้าใจ” มีคะแนนเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติต่ำสุด คือ 3.16 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลาง

3. ค่านิยมพื้นฐานด้านการประหยัดและออมนักเรียนมีระดับการปฏิบัติในระดับมาก (อันดับ 5) คือ $\bar{X} = 3.68$ เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 14 “นักเรียนปิดไฟ น้ำทุกครั้ง เมื่อเลิกใช้ หรือพบว่าถูกเปิดทิ้งไว้” มีคะแนนเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ 4.07 ซึ่งจัดอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก และข้อ 12 “นักเรียนซ่อมแซมอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ชำรุดให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อีก” มีคะแนนเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติต่ำสุด คือ 3.28 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลาง

4. ค่านิยมพื้นฐานด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมายนักเรียนมีระดับการปฏิบัติในระดับมาก (อันดับ 3) คือ $\bar{X} = 3.89$ เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 27 “เคยเกิดกรณีพิพาทถึงขั้นตบตี ขกต่อยกันกับผู้อื่น เมื่อไม่สามารถแก้ปัญหาได้” มีคะแนนเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ 4.31 ซึ่งจัดอยู่ในระดับการปฏิบัติมาก และข้อ 29 “นักเรียนแฉังครู หรือฝ่ายปกครอง

เมื่อเห็นเพื่อนหรือนักเรียนคนอื่นทำผิดระเบียบวินัยของโรงเรียน” มีคะแนนเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติต่ำสุด คือ 3.25 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลาง

5. ค่านิยมพื้นฐานด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนานักเรียนมีระดับการปฏิบัติในระดับมาก (อันดับ 3) คือ $\bar{X} = 3.86$ เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 35 “การสูบบุหรี่ ดื่มเหล้าเป็นสิ่งจำเป็นในการเข้าสังคมปัจจุบัน” มีคะแนนเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ 4.62 ซึ่งจัดอยู่ในระดับการปฏิบัติมากที่สุด และข้อ 37 “เมื่อถูกตำว่า หรือถูกสบประมาท นักเรียนโกรธแล้วได้ตอบด้วยถ้อยคำหยาบคาย หรือก่อการวิวาท” มีคะแนนเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติต่ำสุด คือ 3.12 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลาง

6. ค่านิยมพื้นฐานด้านการรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์นักเรียนมีระดับการปฏิบัติในระดับมาก (อันดับ 1) คือ $\bar{X} = 4.09$ เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 50 “นักเรียนมีความภาคภูมิใจที่ประเทศไทยมีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนไทยทั้งชาติ และนำมาซึ่งความสมัครสมานสามัคคี ความผาสุกของคนทั้งประเทศ” มีคะแนนเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ 4.62 ซึ่งจัดอยู่ในระดับการปฏิบัติมากที่สุด และข้อ 44 “ถ้าหากโรงเรียนจัดตั้งชมรมส่งเสริมค่านิยมความเป็นไทย เช่น ชมรมมรดกไทย ชมรมวัฒนธรรมไทย ฯลฯ นักเรียนสมัครเข้าเป็นสมาชิกของชมรมเหล่านี้” มีคะแนนเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติต่ำสุด คือ 3.61 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปฏิบัติมาก

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีภูมิหลังต่างกัน

ปรากฏผลดังนี้ คือ

1. เมื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นแต่ละด้าน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานในแต่ละด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เมื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนไทยพุทธและนักเรียนไทยมุสลิม โดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นแต่ละด้าน พบว่า นักเรียนไทยพุทธและนักเรียนไทยมุสลิมมีระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานในแต่ละด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เมื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนที่มีสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกันโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นแต่ละด้าน พบว่า นักเรียนที่มีสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกันมีระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานด้านการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างกันในระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานด้านอื่น ๆ

เมื่อพบความแตกต่างของระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานด้านการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า นักเรียนที่มีสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำมีคะแนนค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนที่มีสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวปานกลางอยู่ 0.15 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เมื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการของนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกันโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า นักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีคะแนนค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันอยู่ 0.28 นักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีคะแนนค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยอยู่ 0.54 และนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมีคะแนนค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยอยู่ 0.26 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.1 ค่านิยมพื้นฐานด้านการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ พบว่า นักเรียนที่มีการ อบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีคะแนนค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันอยู่ 0.30 นักเรียนที่มีการ อบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีคะแนนค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยอยู่ 0.72 และนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมีคะแนนค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยอยู่ 0.42 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ค่านิยมพื้นฐานด้านการประหยัดและออม พบว่า นักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีคะแนนค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันอยู่ 0.12 นักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีคะแนนค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยอยู่ 0.60 และนักเรียนที่มี

การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมีคะแนนค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยอยู่ 0.32 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ค่านิยมพื้นฐานด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย พบว่า นักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีคะแนนค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันอยู่ 0.34 และนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีคะแนนค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยอยู่ 0.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 ค่านิยมพื้นฐานด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา พบว่า นักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีคะแนนค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันอยู่ 0.17 นักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีคะแนนค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยอยู่ 0.43 และนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมีคะแนนค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยอยู่ 0.26 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.5 ค่านิยมพื้นฐานด้านการรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ พบว่า นักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีคะแนนค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันอยู่ 0.31 และนักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีคะแนนค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยอยู่ 0.46 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษาาระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ปรากฏว่าระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ประการที่ 1 การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ประการที่ 2 การประหยัดและออม ประการที่ 3 การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ประการที่ 4 การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และประการที่ 5 การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์รวมทุกด้านอยู่ในระดับปฏิบัติมาก เนื่องจากตามโครงการที่ทางกรมสามัญศึกษาได้มีการให้โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกโรงเรียน และทุกภาคมีการฝึกอบรมให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเป็นพลเมืองดีของสังคม นอกจากนี้จากงานวิจัยของ กษิมดา วิริยะ (2526) และปิ่นสุวรรณ เติสยานนท์ (2526) ที่ศึกษาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน พบว่า นักเรียนมีความคิดรวบยอดในด้านการพึ่ง

ตนเอง ชยันหมั่นเพียร ความรับผิดชอบ ระเบียบวินัย และเคารพกฎหมายอยู่ในระดับที่พึงประสงค์ และยังคงคล้องกับงานวิจัยของวิเชียร พงษ์ประเสริฐ (2526) ที่พบว่า นักเรียนมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับจริยธรรม 7 คุณลักษณะ คือ การรักษาระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ ความสามัคคี ความอุตสาหะ ความยุติธรรม และความมีเหตุผลในระดับที่พึงประสงค์เช่นกัน จากการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับความคิดรวบยอดของค่านิยมนั้นจะเป็นจุดเริ่มต้นของการที่จะทำให้เกิดค่านิยม ซึ่งส่งผลไปยังพฤติกรรม การประพฤติปฏิบัติ เพราะการที่นักเรียนมีความคิดรวบยอดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่นักเรียนเห็นว่ามีความจำเป็น หรือความต้องการแล้วจะแสดงความชอบหรือความสนใจ ซึ่งจะทำให้เกิดเป็นค่านิยม ทัดคนคิดแล้วออกมาในรูปของระดับการปฏิบัติ (สาโรช บัวศรี, 2526) เมื่อนักเรียนมีค่านิยมที่ดีแล้วก็จะเป็นการนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติที่ดีด้วย ซึ่งตรงกับนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้บรรจุไว้ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ต่างก็ได้เน้นความสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมไว้อย่างชัดเจน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2533, 2534) เพื่อให้นักเรียนได้ประพฤติปฏิบัติตามค่านิยมที่พึงประสงค์ของสังคม และประเทศชาติเป็นพลเมืองที่ดีและมีคุณภาพในทุกยุคทุกสมัยต่อไป

2. จากการศึกษาที่ปรากฏว่าค่านิยมพื้นฐานด้านการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 3.70$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กษิมา วิริยะ (2526) ที่พบว่า นักเรียนมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบต่อตนเองอยู่ในระดับที่พึงประสงค์ นอกจากนี้ยังมีอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ให้นักเรียนมัธยมศึกษามีค่านิยมในด้านนี้ในระดับมากก็คือ จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนส่วนใหญ่อยู่กับบิดามารดา และมีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมากที่สุด ซึ่งถือได้ว่าเป็นการช่วยปลูกฝังพัฒนาค่านิยมพื้นฐานในด้านนี้ให้มากขึ้นเพราะการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยนั้นจะส่งเสริมให้บุตรมีความรับผิดชอบต่อ และพึ่งตนเองได้ (Mussen and others, อ้างในนิภาพรรณ แก่นคง, 2534) เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 4 “ในวิชาที่ไม่สามารถทำคะแนนได้ดี นักเรียนยิ่งใช้ความพยายามมากขึ้น” ซึ่งจัดอยู่ในด้านชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ซึ่งเป็นค่านิยมที่ได้รับการปลูกฝังจากหลักสูตรหรือกระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งให้นักเรียนมีคุณภาพดังที่ประเทศต้องการ ส่วนข้อ 7 “นักเรียนหาเวลาว่างจากการเรียนไปพบอาจารย์เพื่อสอบถามเนื้อหาวิชาที่ยังไม่เข้าใจ” มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด ดังนั้นเพื่อเป็นการช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการเข้าสอบถามเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ไม่เข้าใจทางโรงเรียน ผู้บริหาร หรือผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อในด้านนี้ควรมีการประเมินดู

นักเรียนแต่ละคน เพื่อเป็นการจัดโครงการให้นักเรียนเหล่านี้ได้มีการพัฒนาความรู้ และมีการเข้าพบปะกับครูผู้สอนมากยิ่งขึ้น โดยการจัดโครงการสอนซ่อมนักเรียนที่เรียนอ่อน หรือจัดทำหลักสูตรที่นักเรียนสามารถเรียนด้วยตนเองได้อย่างเข้าใจ เป็นต้น

3. จากการศึกษาที่ปรากฏว่าค่านิยมพื้นฐานด้านการประหยัดและออมของนักเรียนมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 3.68$) เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบในแต่ละด้านจะเห็นว่าค่านิยมพื้นฐานด้านนี้มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเมื่อได้จัดอันดับให้ (อันดับ 5) เนื่องจากสภาพสังคมในปัจจุบัน เศรษฐกิจมีแนวโน้มสูงขึ้น ค่าครองชีพสูงขึ้น ทำให้เกิดความเดือดร้อนมาสู่ประชาชนทุกคน ถึงแม้ว่าทางรัฐบาลจะให้ความช่วยเหลือ หรือแก้ไขปัญหาเหล่านี้ก็ตาม ดังนั้นวิธีการหนึ่งที่จะสามารถช่วยในการบรรเทาปัญหาเหล่านี้ได้ก็คือต้องใช้ วิธีการประหยัดและออม (นพพร พานิชสุข, 2525) ดังนั้นค่านิยมพื้นฐานด้านการประหยัดและอมนี่จึงต้องปลูกฝัง ฝึกฝนให้เกิดขึ้นกับนักเรียนให้มากยิ่งขึ้นเพื่อจะได้ตัดสินใจเป็นนิสัยฝังแน่นไปตลอด ชีวิต เพื่อเป็นการช่วยแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจทั้งในแง่ส่วนบุคคลและส่วนรวม และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 14 “นักเรียนปิดไฟ น้ำทุกครั้งเมื่อเลิกใช้ หรือพบว่าถูกเปิดทิ้งไว้” เนื่องจากได้มีการรณรงค์เกี่ยวกับการประหยัดน้ำ หรือพลังงาน ต่าง ๆ มาเป็นระยะเวลาานพอสมควร รวมทั้งมีการผลิตสื่อต่าง ๆ ออกมามากมายทั้งในรูปแบบของการโฆษณาในโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสารต่าง ๆ จึงทำให้นักเรียนมีความตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากร และพลังงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรชัย เจียมอมมรัตน์ (2531) ที่พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่านิยมในการประหยัดพลังงานในเชิงบวกร้อยละ 98.44 มีค่าเฉลี่ย 68.72 จากคะแนนเต็ม 88 ส่วนข้อ 12 “นักเรียนซ่อมแซมอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ชำรุดให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อีก” มีค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนส่วนใหญ่ที่ให้ข้อมูลมาจากครอบครัวที่มีสภาพเศรษฐกิจระดับสูง ซึ่งตามปกติแล้วนักเรียนที่มาจากสภาพครอบครัวที่มีรายได้ดี ฐานะเศรษฐกิจดี สมาชิกภายในครอบครัวมีชีวิตความเป็นอยู่อย่างสุขสบาย มีเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มากมาย นักเรียนอาจได้รับเอาค่านิยมด้านวัตถุนิยมของพ่อแม่มาเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติ ดังนั้นจึงส่งผลทำให้นักเรียนมีระดับการปฏิบัติในข้อนี้ต่ำ

4. จากการศึกษาที่ปรากฏว่าค่านิยมพื้นฐานด้านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมายของนักเรียนมีระดับการปฏิบัติในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 3.89$) จากข้อมูลภูมิหลังของนักเรียนจะเห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้จะเป็นการช่วยส่งเสริม และสนับสนุนให้นักเรียนได้มีการคิดอย่างมีเหตุผล มีความเป็นระเบียบวินัย และเคารพในกฎหมาย เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 27 “เคยเกิดกรณีพิพาทถึงขั้นตบตี ชกต่อยกันกับผู้อื่น เมื่อไม่สามารถแก้ปัญหาได้” เนื่องจากข้อ

คำถามนี้เป็นค่านิยมทางลบซึ่งได้ให้คะแนนในคำถามเชิงบวกแล้ว แสดงว่า นักเรียนจะไม่ใช้กำลังต่อสู้กับคนอื่น เมื่อไม่สามารถแก้ปัญหาได้ สาเหตุอาจมาจากในโรงเรียนมีกฎระเบียบของโรงเรียนที่เป็นข้อบังคับให้ทุกคนต้องปฏิบัติตาม เมื่อ นักเรียนไม่ปฏิบัติตาม หรือทำผิดกฎระเบียบก็จะมี การถูกลงโทษตามระเบียบของโรงเรียน ดังนั้น นักเรียนจึงเกิดความกลัว หรือไม่กล้าที่จะจะทำอะไรที่รุนแรง นอกจากนี้หลักสูตรของสังคมศึกษาของทั้งมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายต่างก็มี จุดมุ่งหมายเน้นในเรื่องค่านิยมพื้นฐานในด้านนี้คือ “ให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาสังคม สามารถแก้ปัญหาและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยใช้เหตุผล กระบวนการกลุ่ม และวิธีการที่หลากหลาย” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2533, 2534) จากจุดมุ่งหมายนี้จึงทำให้นักเรียนได้เรียนรู้จากครูทั้งทฤษฎีและการปฏิบัติจากกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูพยายามสอดแทรก ปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนจึงทำให้นักเรียนแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ อย่างมีเหตุผล และอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

5. จากการศึกษาที่ปรากฏว่าค่านิยมพื้นฐานด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนาของนักเรียนมีระดับการปฏิบัติในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 3.89$) ถือว่าเป็นเกณฑ์ที่น่าพึงประสงค์ ถึงแม้ว่านักเรียนไทยพุทธจะมีมากกว่านักเรียนไทยมุสลิม แต่เนื่องจากศาสนาทุกศาสนามีเป้าหมายที่เหมือนกัน คือ การสั่งสอนให้เด็กทุกคนเป็นคนดี อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข จากภูมิหลังของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ถึงแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จะมีนักเรียนไทยพุทธมาก ก็ไม่ได้สร้างความขัดแย้งต่อศาสนาอื่น ๆ เลย ดังเช่น ข้อความตอนหนึ่งของรัชกาลปัจจุบันที่ได้ทรงพระราชทานพระบรมราโชวาทไว้ว่า “...เป็นโชคดีย่างยิ่งที่ประเทศไทยเรามีพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ ทำให้คนไทยทุกเชื้อชาติ ศาสนาอยู่ร่วมกันด้วยความสุข มีความรัก ความปรารถนาดีต่อกัน มีการสงเคราะห์ และอนุเคราะห์ซึ่งกันและกัน มีความสมัคสมานกันเป็นอย่างดี...” (สมพร เทพสิทธิ์า, ม.ป.ป.) นอกจากนี้งานวิจัยของ ธิติมา ดาวรัตน์ (2535) พบว่า ค่านิยมของชาวไทยภาคใต้เน้นยึดมั่นในคำสอนของพระพุทธศาสนา นิยมการทำบุญ นิยมความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่ และนิยมเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม และเมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของระดับปฏิบัติมากที่สุดคือ ข้อ 35 “การสูบบุหรี่ ดื่มเหล้า เป็นสิ่งจำเป็นในการเข้าสังคมปัจจุบัน” เนื่องจากข้อนี้เป็นค่านิยมทางลบซึ่งได้ให้คะแนนในคำถามเชิงบวกแล้ว แสดงว่า การสูบบุหรี่ ดื่มเหล้าไม่ใช่สิ่งจำเป็นในการเข้าสังคมในปัจจุบัน เหตุที่ได้คะแนนมากอาจ เนื่องมาจากการที่นักเรียนได้ยึดหลักในการปฏิบัติตามคุณธรรมของแต่ละศาสนาที่ได้กำหนดให้ศาสนิกชนได้ปฏิบัติตาม นอกจากนี้อาจมีสาเหตุมาจากการนำสื่อโฆษณาที่แสดงให้เห็นถึงอันตรายของการสูบบุหรี่ หรือดื่มเหล้า จากสื่อมวลชนต่าง ๆ ที่ต่างก็ได้รณรงค์ในเรื่องเหล่านี้ เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ การชักชวนการวิ่งมารathon เพื่อต่อต้านสิ่งเสพติด เป็นต้น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของ

ระดับปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ข้อ 37 “เมื่อถูกตำว่า หรือถูกสบประมาท นักเรียนโกรธแล้วได้ตอบ ด้วยถ้อยคำหยาบคาย หรือก่อการวิวาท” เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดความวุ่นวายขึ้นในโรงเรียน ทางโรงเรียนควรมีการจัดโครงการส่งเสริม หรือพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น

6. จากการศึกษาที่ปรากฏว่าค่านิยมพื้นฐานด้านการรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ของนักเรียนมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{X} = 4.09$) และเมื่อเปรียบเทียบในแต่ละด้านก็ยังพบว่า ค่านิยมพื้นฐานในด้านนี้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สิ่งที่คนไทยถือว่าเป็นเอกลักษณ์ ของตนนั้น ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งทั้งสามสถาบันเป็นศูนย์รวมแห่งความ ภาคภูมิใจ และเกียรติศักดิ์ของคนไทยทั้งชาติ และ ประชาชนชาวไทยก็มีความผูกพันกับสถาบันทั้ง 3 มาแต่อดีตกาล ดังที่ สวนา พรพัฒน์กุล (2524) กล่าวว่า เราได้ยินได้ฟังนักรบเมือง ช้างราช การ ประชาชน ตลอดจนนิสิตนักศึกษา และนักเรียนได้กล่าวอ้างอยู่เสมอถึงสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสามสถาบันที่สำคัญของความอยู่รอด และการดำรงรักษาความเป็นไทย ของคนไทยมาจนทุกวันนี้ สถาบันทั้งสามนี้เปรียบเสมือนเป็น ร่างกาย ชีวิต หรือวิญญาณของคน ไทย ผู้ซึ่งมีความสำนึกในความเป็นคนไทยอย่างแท้จริง และเมื่อแยกเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ย ของระดับปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 50 “นักเรียนมีความภาคภูมิใจที่ประเทศไทยมีสถาบันพระมหา กษัตริย์เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนไทยทั้งชาติ และนำมาซึ่งความสามัคคี ความผาสุกของคน ไทย” เป็นเพราะว่าในเลือดเนื้อจิตวิญญาณของคนไทยนั้นมีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวม จิตใจของคนไทยและมีความสำคัญมาเป็นเวลานาน นอกจากนี้ทางกระทรวงศึกษาธิการ ก็ยังได้ กำหนดเอาไว้ในหลักสูตรในกลุ่มวิชาของสังคมศึกษาที่มีจุดประสงค์ไว้ว่า “ให้นักเรียนตระหนักถึง ความภูมิใจในความเป็นไทย และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2533, 2534) นอกจากนี้จากการค้นพบของ ธิตติมา ถาวรรัตน์ (2535) พบว่า ค่านิยมของชาวไทยภาค ได้นั้นนิยมยกย่องพระมหากษัตริย์ นิยมรักแผ่นดิน และนิยมประชาธิปไตย ส่วนข้อ 44 “ถ้าหาก โรงเรียนจัดตั้งชมรมส่งเสริมค่านิยมความเป็นไทย เช่นชมรมมรดกไทย ชมรมวัฒนธรรมไทย ฯลฯ นักเรียนสมัครเข้าเป็นสมาชิกของชมรมเหล่านี้” มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของการจัดอันดับ แต่เมื่อ พิจารณาดูแล้วจัดอยู่ในระดับมาก ดังนั้นทางโรงเรียนจึงควรสนับสนุน และส่งเสริมให้นักเรียนได้ อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย โดยมีการรณรงค์ หรือจัดนิทรรศการเพื่อให้นักเรียนได้ตระหนัก และเห็น คุณค่าของความเป็นไทยมากยิ่งขึ้น

7. จากการศึกษาเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนในจังหวัด ชายแดนภาคใต้ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ที่ปรากฏว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 4 มีระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานโดยรวมทุกด้านและแยกแต่ละด้านไม่แตก ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่อง

มาจากระดับการศึกษาจากสถาบัน หรือจากโรงเรียนที่ให้การศึกษา ซึ่งถือได้ว่าโรงเรียนเป็นผู้ทำหน้าที่ขัดเกลาทางสังคมโดยตรงแก่สมาชิกของสังคมทั้งที่อยู่ในวัยเด็กและผู้ใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ การถ่ายทอดค่านิยม และทักษะอันจำเป็นแก่การเป็นสมาชิกของสังคม (วัชร คลายนาทร, 2530) โดยเฉพาะผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดในโรงเรียนคือ ครู ซึ่งจะทำหน้าที่ถ่ายทอด แก่ไข และเสริมสร้างวัฒนธรรม และค่านิยมแก่นักเรียน (ชนิตา รัชพลเมือง, 2525) นอกจากนี้ระดับการศึกษาทั้งมัธยมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 4 จะมีการจัดการศึกษาไปทางใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับหลักสูตรของแต่ละระดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่า จากหลักสูตรของทั้งสองระดับต่างก็มุ่งเน้นให้ “นักเรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต ทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะเป็นพลเมืองดีตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข” โดยมีแนวดำเนินการเพื่อให้ นักเรียนมีคุณสมบัติดังกล่าวคือ “ในการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดแทรก การเสริมสร้างค่านิยม และพัฒนาจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ” และ “ในการส่งเสริมค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดหมายต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ฯลฯ ควบคู่ไปด้วย” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2533, 2534) ในขณะที่เดียวกันก็พบว่างานวิจัยของ ชฎาพร พัชรชัยเรียร (2525) ที่พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ สัมฤทธิ์ ทองอินทร์ (2533) ที่พบว่า นักเรียนช่างฝีมืออาหารชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 มีค่านิยมประชาธิปไตยทางการเมือง การปกครอง สังคมและเศรษฐกิจด้านความชื่นชมและความมุ่งมั่นไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพชร มิกกลาง (2527) ที่พบว่า นักศึกษาเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง ครุศาสตร์บัณฑิต 4 ปี และครุศาสตร์บัณฑิต 2 ปีมีความสำนึกในความเป็นพลเมืองดีตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยโดยโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากคำกล่าวและเหตุผลข้างต้นจึงทำให้นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานโดยรวมและแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

8. จากการศึกษาเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีการนับถือศาสนาต่างกัน ที่ปรากฏว่า นักเรียนไทยพุทธและนักเรียนไทยมุสลิมมีระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานโดยรวมและแต่ละด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก ศาสนาทุกศาสนาดังกล่าวต่างมีหลักคำสอนให้ศาสนิกชนของตนเองปฏิบัติตามหลักธรรม สอนให้เป็นคนดีของสังคม ดังคำกล่าวของ พระมหาพิสิฐ สุรมุโน (2535) ได้กล่าวไว้ว่า “...ศาสนาทุกศาสนาดังกล่าวต่างได้วางกฎเกณฑ์ และย้ำถึงวิธีการที่จะให้รู้จักควบคุมตัวเอง รู้จักเสียสละ ไม่เบียดเบียน และมีวิธีปฏิบัติที่จะให้บรรลุถึง

ความบริสุทธิ์ มีน้ำใจต่อศาสนาอื่น ๆ ..." ถึงแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้จะมีนักเรียนไทยพุทธมาก ก็ตาม หรือจากคำกล่าวที่ว่าเมืองไทยเป็นเมืองพุทธ นั้นก็ไม่ได้สร้างความขัดแย้งต่อศาสนาอื่น ๆ เลย ดังเช่น ข้อความตอนหนึ่งของรัชกาลปัจจุบันที่ได้ทรงพระราชทานพระบรมราโชวาทไว้ว่า "...เป็นโชคดีอย่างยิ่งที่ประเทศไทยเรามีพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ ทำให้คนไทยทุกเชื้อชาติ ศาสนาอยู่ร่วมกันด้วยความสุข มีความรัก ความปรารถนาดีต่อกัน มีการสงเคราะห์ และอนุเคราะห์ซึ่งกันและกัน มีความสมัครสมานกันเป็นอย่างดี..." (สมพร เทพสิทธิ์า, ม.ป.ป.) จากข้อความข้างต้นเป็นการยืนยันได้ว่า ศาสนาทุกศาสนาไม่ได้ทำให้เกิดความแตกแยกกันระหว่างผู้ที่นับถือศาสนาต่างกัน เพราะหลักคำสอนของศาสนาต่างก็มุ่งขัดเกลาให้บุคคลมีความสำนึก และค่านิยมที่ดีงาม นอกจากนี้ยังพบงานวิจัยของ ประเสริฐ ชูสิงห์ (2517) ที่พบว่า นักเรียนที่นับถือศาสนาแตกต่างกันมีค่านิยมทางสังคมไม่แตกต่างกัน

จากคำกล่าวและเหตุผลข้างต้นจึงส่งผลให้นักเรียนที่นับถือศาสนาต่างกันมีระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานไม่แตกต่างกัน

9. จากการศึกษาเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน ที่ปรากฏว่า นักเรียนที่มีสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกันมีระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากผลการวิจัยนี้ ถ้าพิจารณาถึงสภาพเศรษฐกิจสังคมของผู้ปกครองแล้ว อาจกล่าวได้ว่า โดยส่วนรวมแล้วคนที่อยู่ในต่างจังหวัดนั้น แม้จะมีสภาพเศรษฐกิจสังคม แตกต่างกันแต่ชนบทรรมนิยมประเพณี สภาพแวดล้อมของท้องถิ่นที่คล้ายคลึงกัน อาจมีผลทำให้ความแตกต่างของสภาพเศรษฐกิจไม่มีผลต่อระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบกับสภาพสังคมในปัจจุบันนั้นทำให้คนทุกระดับสภาพเศรษฐกิจเห็นความสำคัญของ ค่านิยมพื้นฐาน ซึ่งเป็นค่านิยมที่ดีที่มีความสำคัญในการทำให้ประเทศมีความเจริญก้าวหน้าไม่ว่าจะด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง นอกจากนี้จากงานวิจัยของ กษิมา วิริยะ (2526) ปิ่นสุวรรณ เตสยานนท์ (2526) และอานันต์ พงศ์เสาวภาค (2529) ต่างก็พบว่า คุณลักษณะ และความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนที่ผู้ปกครองมีสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน ความคิดรวบยอดและระดับปฏิบัติตนของนักเรียนไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิริงลักษณ์ ศกุนตะลักษณ์ (2519) ที่พบว่า อาชีพ รายได้ของบิดามารดาไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดีของนักเรียน และประเสริฐ ชูสิงห์ (2517) ที่พบว่า นักเรียนที่บิดามารดามีการศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกันเลือกค่านิยมทางสังคมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แต่เมื่อพิจารณาเป็นแต่ละด้าน พบว่า นักเรียนที่มีสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกันมีระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานในด้านการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งค่านิยมพื้นฐานด้านอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า นักเรียนที่มีสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำมีคะแนนค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนที่มีสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวปานกลาง อาจเนื่องมาจาก สภาพเศรษฐกิจของครอบครัวที่มีรายได้น้อย สภาพความเป็นอยู่ของครอบครัวไม่มั่นคง ต้องหาเช้ากินค่ำ มีผลส่งให้สมาชิกภายในบ้านต้องมีการช่วยเหลือตนเอง พึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และต้องรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองมากขึ้นกว่านักเรียนที่มาจากสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวปานกลาง

10. จากการศึกษาเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ที่ปรากฏว่า นักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด เป็นสถาบันแรกที่ทำหน้าที่ในการปลูกฝัง และถ่ายทอดค่านิยมให้แก่สมาชิกในวัยต้นของชีวิต (สมพร เทพสิทธิ์า, 2525) ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ คลาส (Klass, 1984) และ รอทสไตน์ (Rothsteir, 1984) ที่พบว่า ครอบครัว หรือบิดามารดามีอิทธิพลต่อค่านิยมของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ยังว่ามงานวิจัยของ วิระวรรณ อามระดิษ (2522) ที่พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ต่างกันมีความคิดเห็นทางค่านิยมจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ สราวุฒิ สุวินันท์ (2529) ที่พบว่า การอบรมสั่งสอนของผู้ปกครองมีผลทำให้ค่านิยมของนักเรียนแตกต่างกัน

โดยเฉพาะจากงานวิจัยครั้งนี้พบว่า เมื่อดูทั้งภาพรวมและแยกเป็นแต่ละด้านแล้ว จะเห็นว่านักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจะมีคะแนนค่าเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลย เนื่องจาก อลิซาเบธ บี เฮิร์ลอค (1978) ได้กล่าวว่า "การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่ามีบิดามารดาปฏิบัติต่อตนเองอย่างยุติธรรม มีความอดทนไม่ตามใจจนเกินไป และไม่เข้มงวดจนเกินไป ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของบุตร ให้ความร่วมมือแก่บุตรตามโอกาสอันควร" จากคำกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่า การที่นักเรียนมีระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานในแต่ละด้านและภาพรวมสูงนั้นขึ้นอยู่กับ การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองได้ปฏิบัติต่อนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความอบอุ่น มีความไว้วางใจต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งจะรับเอาการอบรมสั่งสอนจากพ่อแม่ไปปฏิบัติจนเป็นนิสัย รวมทั้งกฎ ระเบียบที่ครอบครัวหรือสังคมได้วางไว้ นักเรียนจะเข้าใจว่าเป็นสิ่ง

ดี เมื่อปฏิบัติในสิ่งที่ดีแล้วจะทำให้ตัวนักเรียนและสังคมมีความสุข ซึ่งเด็กจะยอมรับทุกอย่างด้วยความเต็มใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บันดิตา ศักดิ์อุดม (2523) ที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีวินัยในตนเองมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด กวดขันและแบบปล่อยปละละเลยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณา พุ่มสวัสดิ์ (2539) ที่พบว่า วัยรุ่นที่รับรู้ว่าคุณค่าของตนเองได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจะมีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่าวัยรุ่นที่รับรู้ว่าคุณค่าของตนเองได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบอัตตาธิปไตย รักตามใจ และปล่อยปละละเลยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากที่กล่าวมาแล้วนั้นแสดงให้เห็นว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยนั้นจะมีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อค่านิยม พฤติกรรม หรือบุคลิกภาพของนักเรียนดังที่ พอล เฮนรี มุสเสน และคณะ (Mossen and others, 1969 อ้างในนิภาพรรณ แก่นคง, 2534) ได้กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจะส่งเสริมให้บุตรมีลักษณะคล่องแคล่ว กล้าแสดงออก กระตือรือร้น มีความรับผิดชอบ พึ่งตนเองได้ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

จากคำกล่าวและเหตุผลข้างต้นจึงส่งผลให้นักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีคะแนนเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานโดยภาพรวมและแต่ละด้านสูงกว่านักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบปล่อยปละละเลย

ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันนั้น จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมีคะแนนเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานโดยรวมทุกด้าน และเมื่อแยกพิจารณาในด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ด้านการประหยัดและออม และด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา สูงกว่า นักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย สาเหตุอาจเนื่องมาจาก นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันนั้นนักเรียนจะเกิดความรู้สึกว่าตัวเองไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ต้องอยู่ในระเบียบวินัยที่ผู้ปกครองกำหนดไว้ ไม่ถามความคิดเห็น มีการลงโทษหากไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ซึ่งตรงกับที่ดวงเดือน พันธมนาวิน (2520) ได้กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน หรือการควบคุมเป็นการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาเลี้ยงดูโดยบังคับมาก ควบคุมและลงโทษเมื่อบุตรแสดงพฤติกรรมที่ไม่เป็นไปตามที่ตนต้องการ ดังนั้นจากการอบรมแบบนี้ทำให้พ่อแม่ หรือผู้ปกครองต้องดูแลเด็กเป็นประจำ คอยสอดส่องว่าเด็กจะทำตามคำสั่งของพ่อแม่หรือไม่ ในขณะที่นักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยนั้น จะทำให้นักเรียนรู้สึกว่าตนเองไม่ได้รับการเอาใจใส่ การสนับสนุน หรือคำแนะนำจากผู้ปกครอง ไม่ได้อยู่ในสายตาของผู้ปกครองมากนัก ทำให้นักเรียนปฏิบัติตนไปในทางที่ไม่ดี ซึ่งสอดคล้องกับที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2523) กล่าวว่า บิดามารดาที่มีท่าทีปฏิเสธ ไม่ยอมรับ ไม่ต้องการ เด็กจะพัฒนาเป็นคนที่มีลักษณะ

ต่อต้านสังคม คือ เป็นเด็กก้าวร้าว เจ้าคิดเจ้าแค้น ขอบพูดปด ลักเล็กขโมยน้อย เป็นต้น นอกจากนี้นักวิจัยของ บัณฑิตา ศักดิ์อุดม (2523) ก็พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันมีวินัยในตนเองมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอแนะผลจากการวิจัย เป็น 2 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 ข้อเสนอแนะเพื่อช่วยในการปรับปรุง แก้ไข และปลูกฝังค่านิยมพื้นฐานให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนสืบต่อไปในทุกยุคทุกสมัย

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ตอนที่ 1 ข้อเสนอแนะเพื่อช่วยในการปรับปรุง แก้ไข และปลูกฝังค่านิยมพื้นฐานให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนสืบต่อไปในทุกยุคทุกสมัย

1. จากผลการวิจัยที่พบว่าระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนอยู่ในระดับปฏิบัติมากนั้น แสดงว่าสถาบันต่าง ๆ ของสังคมมีส่วนช่วยในการปลูกฝังค่านิยมพื้นฐานเหล่านี้ให้กับนักเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนนั้นควรปฏิบัติตามแนวทาง ที่จะช่วยปลูกฝังค่านิยมพื้นฐานหรือค่านิยมที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน หรือเยาวชนของชาติ นอกจากนี้ที่พบว่า ค่านิยมพื้นฐานด้านการประหยัดและออมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในทั้ง 5 ด้านนั้น ทางโรงเรียนควรจะช่วยปลูกฝังในด้านนี้ให้เพิ่มยิ่งขึ้น เพราะการประหยัดและออมมีความสำคัญในการที่จะช่วยให้บ้านเมืองที่กำลังประสบกับภาวะเศรษฐกิจไม่ดี ได้บรรเทาปัญหาต่าง ๆ ลงได้บ้าง โดยการสอนที่มีสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย และกระตุ้นให้นักเรียนได้รู้จักคิด ตระหนักถึงประโยชน์ของการประหยัดและออม โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรจะต้องเป็นตัวอย่างที่ดีเพื่อให้นักเรียนได้เกิดความรู้สึกที่จะปฏิบัติตาม นอกจากนี้ผู้บริหาร และผู้รับผิดชอบจะต้องช่วยกันแก้ไขอย่างเร่งด่วน เช่น จัดกิจกรรมรณรงค์เรื่องการประหยัดการใช้สินค้าในประเทศ และการออมทรัพย์ เป็นต้น

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า การอบรมเลี้ยงดูมีอิทธิพลต่อระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานโดยภาพรวมและในแต่ละด้านนั้น ดังนั้นในงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจึงควรมีการดำเนินงานอย่างจริงจังในการติดตามผลการประพฤติปฏิบัติของนักเรียนทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน โดยผู้ปกครองต้องมีการประสานกับทางโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ทางโรงเรียนควรมีการ

จัดประชุมสัมมนาผู้ปกครองประจำทุกเดือน จัดนิทรรศการเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการปลูกฝังค่านิยมที่ดีงามให้แก่บุตรหลาน เป็นต้น

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ทำเฉพาะศึกษาและเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามค่านิยมพื้นฐานของนักเรียนเท่านั้น ควรทำการวิจัยเพื่อศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาค่านิยมพื้นฐาน เพื่อจะได้หารูปแบบที่เหมาะสมในการพัฒนาค่านิยมไปสู่การปฏิบัติระดับที่พึงประสงค์มากที่สุด

2. ควรศึกษาค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการในวงการอื่น ๆ นอกจากนักเรียน นิสิตนักศึกษา ด้วยเช่น ช่างราชการ ครูอาจารย์ พนักงานรัฐวิสาหกิจ คนงานในโรงงาน ตลอดจนคนทั่วไป ทั้งนี้เพื่อจะได้นำผลมาศึกษาเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นแนวทางเสนอแนะต่อรัฐบาลในการวางนโยบาย พัฒนา และเพิ่มคุณภาพของประชากรเพื่อให้ประเทศไทยได้มีพลเมืองที่มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

3. จากการวิจัยครั้งนี้ทำการเก็บข้อมูลโดยวิธีการให้นักเรียนทำแบบสอบถามเท่านั้น ควรจะมีการศึกษาวิจัยพฤติกรรมเชิงค่านิยมพื้นฐาน โดยใช้แบบบันทึก การสังเกต เนื่องจากเครื่องมือนี้สามารถให้รายละเอียดของพฤติกรรมได้อย่างแม่นยำ แต่ควรพิจารณาข้อบกพร่องในเรื่องระยะเวลาที่จะวัดให้แน่นอนเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวัดให้ดียิ่งขึ้น